

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

כבוד השופט גיא הימן

לפני:

1. יעקב (קובי) כהן
2. משה כהן

התובעים:

נגד

ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ, 515907913

הנתבעת:

בעצמם
אין התגוננות

בשם התובעים:

בשם הנתבעת:

פסק-דין

מלת-הקדמה

1. ענינם של קורקינטים חשמליים וכמותם של אופניים ממונעים, אשר הפכו נפוצים ברחובות-הערים ועוררו שורה של סוגיות חדשות וקשות, משווע להסדרה בדין. ככל, שהולכת זו ונדחית, כך גדלות הבעיות. חוששני כי לא אטעה אם אומר כי כיום אין הדין – החוק, פסיקתם של בתי-המשפט ופעולות-האכיפה – מספקים מענה הולם לציבור. יש לקרוא בכל פה למחוקק – הראשי, מחוקק-המשנה והמחוקק העירוני – שלא להוסיף ולדחוק את הנושא לקרן-זווית. יש לו השפעה ממשית על איכות-החיים ועל הביטחון, של משתמשי-הדרך ושל הולכי-הרגל כאחד.

ההליך

2. זו תובענה למתן צו עשה, המורה לנתבעת לגלות את פרטיה של לקוחה שלה ונטען כי הזיקה לתובעים. ידיעת-זהותה נחוצה לתובעים על מנת שיוכלו לנקוט נגדה הליכים. "מצויים אנו בשלב שבו הנפגע חפץ לתבוע ופותח באיסוף הנתונים הדרושים להגשת התביעה. המבקש עותר לגייס את מערכת המשפט בשלב מקדמי של איסוף המידע הדרוש לצורך תביעה עתידית" (רע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ, פ"ד סג(3) 664, 698 (2010)). על פי הנחזה, אין כוונתו של ההליך המיועד לתבוע את הנתבעת עצמה בניזקין, שאם לא כן ניתן היה לעשות כן כבר עתה חלף תביעה לצו-עשה נגדה. הנתבעת קיבלה לידיה את כתב-התביעה אך לא הגישה כתב-הגנה. התובעים עתרו לפסק-דין בהעדר-הגנה.

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

3. תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 קובעת:

130. פסק דין נתבע שלא הגיש כתב הגנה בתוך המועד בהעדר הגנה שנקבע לכך או שכתב ההגנה נמחק, רשאי בית המשפט לדרוש מהתובע הוכחה מספקת של התביעה, כולה או מקצתה, או לתת פסק דין על יסוד כתב התביעה בלבד."

הוראה זו הרחיבה את ההסדר, שהיה קבוע לפני בתקנה 97(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 ואפשר, מטעמים מיוחדים, לדרוש כי תובע בתביעה, שאינה על סכום קצוב, יוכיח את תביעתו קודם, שיינתן פסק-דין בהעדר-הגנה. הוראתה של תקנה 130 לתקנות התשע"ט מחילה הסדר דומה ביחס לכל סוג של תביעה, יהא הסעד המבוקש בה אשר יהא.

4. התובענה שלפני היא, כאמור, לצו-עשה והיא מקיימת רציונאל מרכזי לדרישת-ההוכחה: אין מדובר אך בענין כספי, המתוחם לגדריו של סכום קצוב. בית-המשפט עלול להימצא קובע קביעה משפטית מרחיקת-לכת ובעלת-השלכות רוחביות, אפילו שלא עמדה לפניו עמדתו של הצד השני. הטעם הזה מחייב, להשקפתי, לדרוש מן התובעים הוכחתה של עילה לפי הדין למתן הסעד המבוקש. לדאבוני, עילה כזו לא נמצאה לבית-המשפט לפי המצב המשפטי הנוהג ועד, שלא ישתנה, לא ניתן יהא להעניק לתובעים ולשכמותם סעד זה, אף אם ראוי הוא וצודק.

העובדות

5. לפי המתואר בכתב-התביעה, התובעים הם בעליו של כלי-רכב ובו מותקנות מצלמות לביטחון. בתאריך 6.6.2021, לפנות בוקר, צילמו המצלמות רוכבת על קורקינט חשמלי – החידוש העברי, גלגלנץ, קשה לבליעה כמעט כמו ההשלמה עם נהיגתם הפרועה ומשולחת-הרסן של רוכבי הכלי הזה ברחובות הערים – כשהיא פוגעת במכוניות החונה של התובעים ברחוב פברייגט ברמת-גן. לכלי-הרכב נגרם נזק, שאותו אמד שמאי מטעם התובעים ב-3,500 שקלים. כמעט מיותר לציין, שאיש לא טרח להשאיר את פרטיו על המכונית הפגועה. כפי שקורה לא אחת נעלמה הרוכבת אל דרכה ועמה יכולתם של התובעים להיפרע הימנה את נזיקהם.

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

6. תובע 1 בדק ומצא כי הקורקינט שייך לחברת-ההשכרה Wind. הוא פנה לחברה זו בבקשה כי תחשוף לפניו את פרטיה של הרוכבת, על מנת שיוכל לפנות אליה ולפי הצורך לנקוט נגדה הליכים. החברה, היא הנתבעת כאן, סירבה. תשובתה, שצירפו התובעים לכתב-התביעה, נראית לי משונה למדי. בייחוד נכתב בה כך:

"...שימו לב כי אין ביכולתנו למסור פרטים על הקורחות שלנו בעקבות חוקים של האיחוד האירופאי אשר מגנים על פרטיות של לקוחות בחברות [אירופאיות] (נספח ב' לכתב-התביעה).

7. ה"חוקים" לא פורטו. אחת משתיים: הנתבעת נתלתה בדין זר כתירוץ, משום שלא רצתה לפגוע בעסקיה בישראל; או שמי, שאפשר לנתבעת לפעול ברחובותיה של ישראל, לא טרח מראש להכפיפה לדין מקומי מתאים (למשל: להתחייבות חוזית תקפה במשפט הישראלי). על מכתבה חתמה הנתבעת בשמה ובפרטיה כחברה גרמנית, הפועלת מן העיר ברלין שבגרמניה.

8. לכאורה פתחה הנתבעת פתח לשינוי בכך, שביקשה מן התובעים לפנות למשטרת-ישראל ולשלוח לה את הדו"ח המשטרתי בנדון; ובכך, שביקשה לשלוח לה אסמכתאות לנזק. "לאחר שתשלחו את הדו"ח מהמשטרה", כתבה הנתבעת, "נוכל להעביר למחלקת האבטחה שלנו את פרטי הדו"ח על מנ[ת] שימשיכו לטפל בבקשתך". מיד אחר כך היא שינתה וכתבה, באותו מכתב: "לאחר שתעבירו אלינו את המסמכים המבוקשים, אנו נעביר זאת להמשך טיפול של המחלקה המשפטית שלנו" (שם, שם). לשיטתו של התובע הוא שלח לנתבעת את כל הנדרש, לאחר שהגיש תלונה למשטרה ופנה לקבלתה של חוות-דעת של שמאי. במענה הוא קיבל תשובה דומה מאד לזו שלפנים ורק לאחר שפנה בשלישית כתבה לו הנתבעת כי לא די באסמכתה מן המשטרה ובאסמכתאות על הנזק אלא נדרש צו מבית-המשפט, שאותו מוסמכת לבקש רק המשטרה. "נשמח לעמוד לשרותכם בכל בעיה בעתיד", כתב נציג-השירות של הנתבעת מְצוֹת אֲנָשִׁים מְלַמֶּדָה.

ד"ר

הסמכות לחייב את מסירתם של פרטים

9. כוחו של בית-המשפט לחייב אדם או תאגיד למסור לאחר את פרטיו של צד שלישי, השמורים אצלו, נדרש לעיגון בסמכות כדין. ללא הסמכה מתאימה לא יועילו הרצון הטוב ולא תחושת-הצדק. הקושי מצוי בכך, שהסמכה כזו טרם נקבעה בדין הישראלי.

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

10. בפסק-דינו הידוע ברע"א 4447/07 מור, שהוזכר בפתח-הדברים, נדרש בית-המשפט העליון לבקשתו של אדם, שהושמץ בתגובות (טוקבקים) באתר-חדשות מוביל, לחייב את ספקית-הגישה לרשת לגלות לו את זהותם של לקוחותיה, המגיבים. בית-המשפט העליון דחה את הטענה כי ניתן למצוא הסמכה שיפוטית לכך בהוראתו הכללית של סעיף 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 ומאפשרת לערכאות המשפט האזרחי "לתת פסק דין הצהרתי, צו עשה, צו לא-תעשה, צו ביצוע בעין וכל סעד אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו". נפסק:

"סעיף 75 לחוק בתי המשפט מקנה לבית המשפט סמכות רחבה ליתן סעד בהליך אזרחי, לאחר שהוכיח מבקש הסעד כי הנתבע הפר זכות הקנויה לו בדין. דא עקא, חוששני שגם סעיף זה מתקשה לשמש כעוגן לסמכות הדרושה. סעיף 75 עוסק בסמכות של 'בית משפט הדן בענין אזרחי' ליתן סעדים הדרושים באותו הליך. סעיף זה אינו מקנה סמכות ליתן סעד מחוץ לגדרי הליך אזרחי, כפי שמתבקש בענייננו. הסעיף בא להבטיח את העיקרון שלפיו 'מקום שבו יש זכות – יש גם סעד', אך אין מדובר בזכות 'באוויר' אלא בזכות שהופרה על ידי מי שהסעד מבוקש נגדו. אם הפר פלוני את זכותו של אלמוני, רשאי אלמוני לדרוש סעד נגד פלוני מכוח סעיף 75 לחוק בתי המשפט. אולם, אם הפר פלוני את זכותו של אלמוני, אין סעיף 75 – מכוחו שלו – מאפשר לאלמוני לדרוש סעד נגד צד שלישי שאינו פלוני ואף אינו קשור בהכרח לפלוני. לשם כך דרוש מקור סמכות נפרד. לשון אחרת: אין אדם מרים את עצמו בשרוכי נעליו, ובענייננו – אין בכוחו של אדם ליצור לעצמו 'ענין אזרחי' נגד צד שלישי באמצעות סעיף שנועד לגוון את האפשרויות למתן סעד נגד מי שקיימת נגדו עילה אזרחית" (כבוד המשנה לנשיאה, השופט אליעזר ריבלין, שם, בעמ' 711).

בערכאה הדיונית, שעסקה בענין מור קודם שבא לערעור לפניו של בית-המשפט העליון (בר"ע (מחוזי חיפה) 850/06 מור נ' ידיעות אינטרנט, החלטתו של כבוד השופט יצחק עמית (פורסמה במאגרים, 22.4.2007)), הוצע לראות בתובענה כמו זו, המונחת עתה לפני, הליך ביניים בגדרו של זה העיקרי. כיוון, שזהותו של הנתבע בהליך העיקרי טרם ידועה, פתרון לקושי שנוצר

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

בסוגיית-הסמכות הוצע למצוא בהכרה בהליך עיקרי נגד נתבע גנרי – "פלוגי" – ובגדרו תידון הבקשה לחשיפת-זהותו בידיו של צד שלישי כבקשת-ביניים. בית-המשפט העליון מיאן להכיר באפשרות זו ואותה הוא כינה "תביעה ללא נתבע". "החקיקה בדבר סדרי הדין בישראל", נפסק, "אינה מזכירה את האפשרות להגיש תביעה נגד נתבע 'גנרי' אשר מחליף את הנתבע האמיתי שזהותו עלומה. [היא] מחייבת כי הנתבע המוזכר בכתב התביעה יהא ניתן לזיהוי מלא – שאחרת אין לנו תביעה" (שם, בעמ' 704).

בית-המשפט העליון שלל מקורות נוספים לסמכותן של ערכאות להיעתר לבקשה מן הסוג הנדון – תקנה 178(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 בדבר הזמנה של עדים; סעיפים 71-75 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] בדבר תרופות וציוויים בהליך נזיקי ואפילו סעיף 39 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, המאפשר עיון ברשומה מוסדית של תאגיד בנקאי. כל אלה, נקבע, הם מקרים של הסמכה אשר לא נגזרה למידותיה של בקשה לגילוי-זהותו של נתבע עתידי וכל עוד לא הוגשה נגדו תביעה הרי הוא צד "זר" להליך.

הצורך

11. פסק-הדין בענין מור לא התכחש, עם זאת, לצורך החשוב אשר בבסיסה של בקשה לחשיפת-זהות. בייחוד הטעימה זאת דעת-המיעוט, במקובץ לאמור:

"לצערנו, טרם הוסדרו בחקיקה סוגיות רבות... אין חולק שקיים צורך מובהק לעשות כן. המחוקק, מטבע הדברים, מתנהל לא אחת לאיטו, אף יותר מבתי המשפט (שעליהם להכריע בתיקים המובאים לפניהם בזמן אמת או בקירבה לו). הוא גם עמוס אילוצים שונים המקשים להדביק את קצב השינויים בתחומי הטכנולוגיה במובנם הרחב" (כבוד השופט אליקים רובינשטיין, שם, בעמ' 723. הסוגריים הם במקור).

הודגשה בייחוד התחושה של אי-צדק, הכרוכה בהגנה על פרטיותו של אדם אשר הזיק לאחר והוא מבקש לחסות בצלה של פרטיות זו כדי לחמוק מאחריות:

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

"חרף תרומתה של האנונימיות ל[זכויות-יסוד של הפרט] אין הצדקה ליצור חיסיון גורף להבטחתה. בוודאי כך הוא שעה שהיא משמשת כמחסה לעושי עוולה. העלאתה של האנונימיות לדרגת מעין קדושה, בגדרי 'כיכר העיר המודרנית', אין בה כדי להפוך אותה למפלטו של הנבל ולמקלטו" (שם, בעמ' 725. ראו גם רע"פ 1201/12 קטיעי נ' מדינת ישראל, בפסקה 14 (פורסם באתר הרשות השופטת, 9.1.2014)).

12. דומני כי קשה יהא, קשה מאד, לחלוק על הצורך שביסודה של התביעה אשר לפני. זו מגוללת את ענינו של אדם אשר לא חטא לכאורה לאיש; המבקש לילך בדרך-הדין; החפץ להניח את נזקו לפניה של ערכאה מוסמכת ואין הוא יכול לעשות כן מטעם יחיד והוא כי הפוגעת, האחראית לכאורה לנזקיו, חומקת, בחסות האנונימיות והזכות לפרטיות, מבירור-אחריותה. אל מול ענינם של התובעים מתגלה הדין בחולשתו. אין הוא מספק מענה הולם למבקשים אותו. הוא עלול להתברר, למרבה הקושי, משענת של קנה רצוף. מה יעשה אז האזרח, שומר-החוק, שאת מבטחו שם ברשויות-הדין ובמוסדותיו?

13. זאת ועוד, בעתירה לחשיפת-זהות לשם פתיחתו של הליך בבית-המשפט מעורבת לא רק הזכות, שבשמה מבוקש לטעון בהליך העתידי, אלא גם זכות מסדר שני אך יסודית לא פחות בין זכויותיו של האדם – זכות הגישה לערכאות. כתב, במקובץ להלן, פרופסור מיכאל בירנהק:

"בצד הזכות המהותית עומדת לתובע [את חשיפת-הזהות] זכות נספחת שהוא יכול לאחוז בה והיא הזכות לממש את הזכות המהותית, כלומר זכות לסעד. מה טעם יש בזכותו של אדם [בענינו, לשלמות-הקנין] אם אין הוא יכול לממש את הזכות כאשר היא נפגעת? עוגן אחד של הזכות [שמסדר שני] נמצא בזכות הגישה לערכאות. הזכות הוכרה בהקשרים דיוניים: חסמים שמוצבים בדרכם של תובעים פוטנציאליים ומונעים מהם לממש את זכותם נתפסים כפגיעה בזכות הגישה לערכאות. מובן אפשרי של הזכות הוא חיובי, כזכות שמטילה חוב-עשה לסייע לאדם להגיע לבית משפט, אולם לא ברור מה עצמתו של הפן החיובי הזה של הזכות.

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

האם אפשר לטעון שלמדינה [בענינו, לבתי-המשפט] יש חובה לספק שירות כזה, שאם לא כן נפגעת זכות הגישה לערכאות? (מיכאל בירנהק [מרחב פרטי]: הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה 367 (התשע"א). ההדגשות הן במקור).

אמת, ניתן היה לתור אחר קצה-חוט למתן הסעד המבוקש כאן בקשירתו לזכותם, החוקתית, של התובעים לגשת לערכאות. אלא, שפסקתו של בית-המשפט העליון ביכרה שלא לעשות כן בקובעה כי גם פיתוח שכזה, בהעדרו של הסדר חקיקתי מתאים, הוא מעל לניתן בהפעלתה של הסמכות השיפוטית.

14. בערך נוסף, שהוא מתכיותיו של ההליך המשפטי ועשוי להתחרות באנונימיות ובמעלותיה – הערך של גילוי-האמת כמרכיב בעשייתו של צדק שיפוטי, דיברה כבוד השופטת אילה פרוקצ'יה. "אחד המצבים", היא כתבה, "בהם נדרש איזון ההגנה על הפרטיות לבין ערך אחר, עולה מקום שעשיית משפט צדק מחייבת הצגת נתונים ועובדות החוסים תחת הגנת הפרטיות שבלעדיהם לא ניתן להגיע לחקר האמת. בהתמודדות בין האינטרס החברתי הכרוך בעשיית צדק בהליך השיפוטי לבין חשיבות ההגנה על הפרטיות, עשוי להינתן, בנסיבות מסוימות, משקל גובר לערך הראשון, שבלעדיו עלולים הליכי המשפט להימצא מסוכלים. בלא הבטחת הליך שיפוטי תקין, עלולה המערכת החברתית ואכיפת החוק לספוג נזק שאינו ניתן לתיקון" (בע"מ 3542/04 פלוני נ' פלונית, בפסקה העשירית להחלטתה (פורסמה באתר הרשות השופטת, 20.6.2005)). את האיזון הראוי גזרה השופטת פרוקצ'יה מרעיון-המידתיות. אלא, שעוד קודם שאנו באים אל זו, נדרש קיומו של יסוד אחר מ"פסקת-ההגבלה" החוקתית. כוונתי היא לדרישת-החוקיות או ההסמכה בדין ("בחוק או מכוח הסמכה מפורשת בו") ובלעדיה, ממילא, אין תוחלת לשאלת-האיזון ההולם בין ערכים מתחרים.

סעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

15. מענה לדרישת-החוקיות ביקשו התובעים אשר לפני למצוא בהוראתו של סעיף 16 לחוק הגנת הפרטיות. הוראה זו קובעת:

"16. סודיות לא יגלה אדם מידע שהגיע אליו בתוקף תפקידו כעובד, כמנהל או כמחזיק של

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

מאגר מידע, אלא לצורך ביצוע עבודתו
או לביצוע חוק זה או על פי צו בית משפט
בקשר להליך משפטי; אם הוגשה
הבקשה לפני תחילת ההליך תידון
הבקשה בבית משפט השלום. המפר
הוראות סעיף זה, דינו – מאסר 5 שנים".

סעיף זה, כתב השופט ריבלין בענין מור, "לא נזכר ולא נדון על ידי הצדדים, וממילא לא התבררו שאלות, כמו אם ניתן ליישם את הסעיף בהקשר [של אותה פרשה]. נותר אפוא שאלה זו בצריך עיון" (שס, בעמ' 716). לדדם של התובעים מאפשרת הוראה זו עיגון לסמכותו של בית-המשפט להורות על גילוי של מידע, המצוי במאגר דוגמת רשימת-הלקוחות של הנתבעת. התובעים הפנו לשורה של פסקי-דין של ערכאות-הדין ואימצו, לשיטתם, את הפירוש האמור.

16. צר לי, אך לא אוכל לראות את הדברים עין בעין עם התובעים. אומר, ראשית, כי בית-המשפט העליון מנה את הסעיף הזה עם "הוראות, [ש] לא נועדו להסדיר מסירת מידע", אלא "עניינן ותכליתן באיסור על [מחזיק-המידע] למסור מידע שמגיע אליו בתוקף תפקידו למי שאינו מוסמך לקבלו" (עצ"מ 2416/18 בריגע נ' המועצה המקומית ירוחם, בפסקה התשיעית לפסק-דינו של כבוד השופט מני מזוז (פורסם באתר הרשות השופטת, 12.2.2019)). במובן זה מעגן הסעיף הוראה "אוסרת", להבדיל מהוראה "מתירה" – ענין המתיישב היטב עם כותרתו של הסעיף ועם האחריות העונשית שהוא מעגן.

נכון אמנם, כך להשקפתי, שלא לראות מובן זה של ההוראה ממצה וזאת מן הטעם שהיא כוללת את הדיבר החשוב: "אם הוגשה הבקשה לפני תחילת ההליך תידון הבקשה בבית משפט השלום". כלומר, הסעיף מכיר באפשרות-הגשתה של בקשה לעיון במידע, המצוי במאגרי-מידע ובזאת נהיר כי הוא קובע את מסגרת-הדין בבקשה כזו. ברם, גם את הרעיון הזה יש לקרוא בהקשרו הנכון. בחוק הגנת הפרטיות מופיע סעיף 16 בסימן א' לפרק השני לחוק – סימן, שכותרתו היא: "מאגרי מידע". סימן זה מקיף את ההוראות, המכוונות לשמירה על פרטיותו של מידע אשר מוחזק במאגרי-מידע. הוראת-היסוד לענייננו קבועה בסעיף 13(א) לחוק:

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

13. זכות עיון במידע (א) כל אדם זכאי לעיין בעצמו, או על ידי בא-כוחו שהרשהו בכתב או על ידי אפוטרופסו, במידע שעליו המוחזק במאגר מידע".

הדגש בהוראה זו מצוי בצירוף-המלים: "במידע שעליו". הזכות לעיון במידע, המוחזק במאגרי-מידע, היא של אדם במידע שעל אודותיו-הוא, להבדיל ממידע על אודותיו של אחר. מכאן נגזרת משמעותן של כל ההוראות האחרות אשר בסימן המדובר ונוגעות לזכות-העיון, ובכלל זה של ההוראה אשר בסעיף 16. המסקנה פשוטה ואין בלתי: חוק הגנת הפרטיות מתיר לאדם לעתור לעיון במידע, המצוי במאגרי-מידע. אם הוא ביקש לעשות כן בקשר להליך משפטי, שטרם נפתח, יהא הדבר לפניו של בית-משפט השלום. אם נפתח ההליך, תהא הפנייה לערכאה שבה מתנהל הליך זה. ברם כך או כך, אין מדובר אלא במידע שעל אודותיו של המבקש ולא במידע על אחר. הצירוף "במידע שעליו" לא יכול, להבנתי, להקיף מידע אשר ביסודו הוא על אחר גם אם גילויו יכול להוסיף מידע על אודותיו של המבקש. כך הוא בכל הנוגע לגילוי-זהותו של אחר, שנטען כי פגע במבקש. מידע, המבוקש כך, הוא מידע על אודותיו של הפוגע ולא על אודות הנפגע ומשכך, להשקפתי, אין הוא בא בגדריה של הזכות לקבלת מידע לפי הסימן הראשון לפרק השני לחוק הגנת הפרטיות.

סייגים להלכת רמי מור?

א. משמעותה של פרטיות בהקשר הנדון

17. הצורך, החשוב והצודק, בנגישות למידע על אודות זהותו של מי, שנטען כי הזיק לאחר והוא מבקש לחמוק מאחריות בחסותה של הגנה על הפרטיות, עשוי להזמין ניסיון לאבחן את עובדותיה של הפרשה מאלו של ענין מור. אבחנה כזו יכולה ללכת אחר תכליתן של ההכרה בזכות לפרטיות ושל ההגנה עליה בנסיבות נתונות ולחלופין אחר מאפייניו של ההליך המשפטי שננקט או שמבוקש לנקוט. כתבתי במקום אחר:

"[הענין] יכול שיעבור בהטעמתם של הבדלים בני-שייכות בין הנסיבות, שבהן הוחל כל אחד מן הרעיונות האלה ובייחוד בין הערכים, שהתחרו על בכורה בכל אחד מן המקרים ובין הסעדים אשר נתבקשו. אחרי הכול, בענין רמי מור התחרו זו בזו הזכות

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

לשם טוב וזכותו של צד שלישי לפרטיות והסעד שהתבקש היה צו, המחייב את גורם-הביניים לפגוע בפרטיות הזו. פרשות [אחרות] עסקו, לעומת זאת, בהפרות של זכות-יוצרים. נתבקש בהן חיוב כספי, שלסופה של בחינה לא נמצא מקום להיעתר לו בנסיבותיהם הקונקרטיות של המקרים. הדעת נותנת כי מלאכת-השקילה עשויה להשתנות ממקרה למקרה ומתחום לתחום, בהתאם לדגשים שבכל אחד מענפי-המשפט הרלוונטיים ובהתאם לנסיבות הפרטניות" (ת"א (שלום תל אביב-יפו) 18-03-67847 ברבי נ' Google Inc., בפסקה 24 לפסק-דיני (פורסם במאגרים, 5.5.2021)).

18. אפשר היה לטעון כי להגנה על הפרטיות תכלית שונה, או משקל שונה, עת בגלישה ברשת-האינטרנט עסקינן להבדיל מ"גלישה" על קורקינט ברחובותיה של עיר. אנונימיות היא מאפיין יסודי של רבות מן הפעולות, הקשורות באינטרנט. היא מאפיין חשוב של צורה זו של תקשורת בין בני-אדם. היא יסוד בהגדרתה והיא גורם, המבדיל בינה לבין צורות אחרות של תקשורת. מנגד, הכל לפי טענה אפשרית, שימוש במרחב הציבורי בכלי-תחבורה, אשר בכוחו להזיק, על כורחו נדרש לשאת עמו צמצום של רעיון-האנונימיות. ביטוי לגריעה, גם אם חלקית, מן האנונימיות הזו מצוי ברעיון הצמדתן של לוחיות-רישוי לכלי-רכב מסוגים שונים ואפילו ברעיון-הרישוי של שימוש בהם במרחב הציבורי.

19. אלא, שתובנה כזו אינה דבר, שלא ניתן להרהר אחריו. בייחוד אם נתייחס אל כלי-הרכב החשמליים מן הסוג, שמוסכם עלינו כי טרם הוסדר היטב בחקיקה, כאל תופעה חדשה המחייבת התייחסות מיוחדת, אין זה מובן מאליו כי נכון הוא לנקוט לגביהם את איזון-הערכים ה"מסורתי", הנוהג בקשר לשימוש בכלי-תחבורה אחרים. ערבוב-הגדרות, המאפיין היום את כלי-הרכב הללו – ברצותם הם כלי-תחבורה לכל דבר וברצותם יעשו עצמם לכעין הולכי-רגל, החוצים מדרכות ומעברי-חציה לאורכם ולרוחבם – מחייב התייחסות ולשיטתי אף הסדרה בחוק. ברם מה הם מאפייניה הרצויים של הסדרה כזו נותר עוד לקבוע. מחד גיסא עשוי הסיכון הבטיחותי, שמקימים הקורקינטים החשמליים למשתמשים ברבדיו השונים של המרחב הציבורי, לקרב את ההתייחסות אליהם אל זו שלכלי-רכב. מאידך גיסא, אם להולכי-רגל יידמו ולו מקצת, אפשר כי רעיון-הפרטיות יבקש לו תחולה רחבה יותר בהקשרם.

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

המבקרים גישה אחרונה זו יכולים להידרש לאנונימיות כמרכיב אינהרנטי בזכות לפרטיות ולצדד במחסה, שמאפשרת האנונימיות לרוכבים. בלשונו של פרופסור בירנהק, גם אם בהקשר אחר ושוב במקובץ:

"האנונימיות נתונה לביקורת. יש מי שרואים בה מסתור של פחדנים שמתחמקים מאחריות. האנונימיות מאפשרת לפושע להתחמק מהדין ולמעוול לפגוע. [אלא ש]אפשר וראוי לקרוא את האנונימיות ולגזור אותה [גם] מתוך הזכות לפרטיות. ההצדקות של האנונימיות כרוכות ושלובות בהצדקות של הזכות לפרטיות. מי שמאמץ את גישת הפרטיות כשליטה [כלומר] – זכותו של האדם לשלוט במתן פומבי למידע שעל אודותיו יכול לגזור את האנונימיות מתוך ההצדקות הפרטיקולריות של הזכות לפרטיות, במעגלים השונים. עיגון האנונימיות בזכות לפרטיות חשוב. הוא מעלה שהאנונימיות איננה רק מסכה של מישוהו שיש לו משהו להסתיר אלא היא מגן לחלש מפני עריצות ומפני התנכלות. היא גם כוח מאפשר, שבזכותו [ניתן] להתבטא. יש לאפשר את אותם 'מקלטי אנונימיות' שמעניקים מרחב נשימה לחופש הביטוי" (בירנהק [מרחב פרטי] לעיל, בעמ' 370 ו-384).

20. שאלה היא כלום האנונימיות טבועה או שאין היא טבועה בערך ועליו מבקשים להגן. אבחנה זו ניסח כבוד השופט ריבלין בפרשה מאוחרת יותר, אם כי לא מאוחרת בהרבה, לפרשת מור – ע"א 9183/09 The Football Association Premier League Limited נ' פלוני, פ"ד סה(3) 521 (2012). שם הונחה לפתחו של בית-המשפט עתירת-הבעלים של זכות-יוצרים לחייב ספקיות-אינטרנט לגלות לו את זהות-מפעיליו של אתר-אינטרנט אשר, לפי הטענה, הפר את זכות-היוצרים. השופט ריבלין כתב:

"בעולות, הבאות לתחום את חופש הביטוי, האנונימיות עצמה היא חלק מחופש הביטוי, וככזו – היא ראויה להגנה חוקתית. התפישה היא שיש להתיר לדוברים להתבטא – בגבולות המותר – באופן אנונימי כדי לאפשר להם להשמיע את דבריהם באופן חופשי וללא חשש. לעומת זאת, בהקשר של פגיעה נטענת בקניין

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

רוחני, מדובר בתחרות בין אינטרסים קנייניים, מתחרים. במקרה
כזה, האנונימיות אינה משרתת את עצם הביטוי או את תכליות
ההכרה בקניין הרוחני" (שם, בעמ' 554).

במלים פשוטות יש להבדיל בין זכות, שרעיון-האנונימיות הוא חלק מהגדרתה ולא רק
אמצעי בקידומה, לבין זכות שאינה כזו. לגישה זו, אין דינה של תחרות בין זכותו של אדם
להתבטא באורח אנונימי לבין ענינו של זה אשר רואה עצמו נפגע מן הביטוי הזה; כדין תחרות
בין זכותו של אדם לעשות בקנינו כל שיחפוץ לבין מי, שטוען כי הקנין אינו אלא שלו. במקרה
הראשון תהא הפגיעה בזכותו היסודית של האדם, שאת זהותו מבקשים לגלות, עמוקה במידה
ממשית מן הפגיעה בו לפי נסיבותיו של המקרה השני. עוצמתה של הפגיעה עשויה להשליך על
המידה, שבה יהא בית-המשפט נכון לפתח את הדין תחת הנחתו ליוצר הראשי, הוא המחוקק.

21. פרופסור בירנהק, בספרו הנזכר, התייחס לעוד ממד אחד, הקשור באנונימיות ובהצדקה
לגריעה ממנה: "טענה רווחת היא כי לשם יצירת קשרים טובים, יציבים פוריים בין בני אדם, יש
צורך בהיכרות של השחקנים זה את זה". לפי השקפתם של הטוענים את הטענה הזו, מערך ראוי
של חיים חברתיים ובכלל זה של היחסים בין המשתמשים השונים בדרך, מחייב הסרה של מעטה-
האנונימיות ואפשרות של המשתתפים לזהות זה את זה, בייחוד במקרה של פגיעה במרקם-
היחסים. אלא, הוסיף המחבר המלומד, מכאן אין משתמע בהכרח גילוי כפוי של זהות-
המשתתפים. גם אם "זיהוי הוא תנאי הכרחי ליצירת אמון", הרי ש"הצורך החברתי באמון יביא
לדרישה של שחקנים זה מזה לזיהוי [ו]אין צורך בהתערבות חיצונית שתכפה זיהוי ותאסור
אנונימיות" ([מרחב פרטי] לעיל, בעמ' 303).

22. את הדעת יש לתן, עוד, למתח שבין הסדרתה, באמצעים משפטיים, של ההתייחסות
לטכנולוגיה החדשה לבין ערכים, שטכנולוגיה זו עשויה לקדם (מיכאל בירנהק "חשיפת גולשים
אנונימיים ברשת" חוקים ב 51, 109 (2010)). על הדעת עולה, בהקשר הנדון, בייחוד חירות-
התנועה אך ניתן לדבר גם בחופש-הקנין בכלי-תחבורה ואולי אף בחופש-ביטוי של הרוכבים.
אינני יודע באיזו מידה יוכל פיתוח עתידי של הטכנולוגיה הזו "להתמודד" עם הסדרתה בכלי-
המשפט (שם, בעמ' 123) – כלומר, מה תהא ההשפעה על המשפט עצמו ועל כוחו, אך נהיר בעיני
כי שקילתה של ההסדרה היא מורכבת גם בשל הצורך לשקול את אותם ערכים ואת ההשפעה, של
כל הסדר משפטי שיפותח, עליהם.

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

23. על אף שלי עצמי מחשבה בכל הנדון – ואין היא מבכרת, כל עיקר, את פרטיותם של הרוכבים – לא מצאתי את עצמי יכול להציע, מקל וחומר לקבוע בקביעה משפטית נחושה (ועוד בפסק-דין, הניתן במעמד של צד אחד), אבחנה מובהקת מנסיבותיה של פרשת מור. ענין הוא לבחינה מעמיקה ואם, כפי שנדמה לי שנכון לקבוע, יסוד של "הסדר ראשוני" יש בו, הרי שדווקא כמצוותה של הלכת מור ראוי הוא כי הדבר יעשה בידיו של המחוקק ולא בבתי-המשפט.

הנה, על אף דבריו בענין ההתאחדות לכדורגל, הוסיף בית-המשפט העליון ודבק, גם שם, בקביעה שלפיה יש להותיר את פיתוחו של הדין למחוקק. "על אף קיומם של הבדלים ניכרים אלה", כתב השופט ריבלין, "אין בהם כדי לפתור את הקושי בדבר סמכותו של בית המשפט להורות על חשיפת פרטיו של מפר-אנונימי בהיעדר מסגרת מתאימה בחקיקה. מדובר אמנם בפגיעה קשה ביצירה מוגנת ובהפרה מודעת של זכות היוצרים. האנונימיות במקרה זה אינה משרתת את חופש הביטוי, אלא מאפשרת לפלוני להתחמק מאחריות להפרה שביצע. אלא שחשיפת פרטיו של מפר – גם במקרה כזה – מצריכה הסדרה בחקיקה" (שם, בעמ' 557).

ב. הבדלים בהליך שננקט

24. סוגיה אחרת הולכת אחר היבטיו – הדיוניים והמהותיים – של ההליך המשפטי. בענינה הנזכר של ההתאחדות לכדורגל לא שבע בית-המשפט העליון נחת מן העובדה כי שנתיים ויותר לאחר שהוכרעה פרשת רמי מור טרם התפנה המחוקק להסדרתה של הסוגיה. "בהיעדרה של חקיקה, לאורך זמן", נקבע, "ראוי יהא לעצב תרופה שיפוטית למכת ההפרה. בהיעדר פתרון ראוי בחקיקה יהא צורך לפתח פתרון משפטי [הכוונה – שיפוטי] באשר לדין המהותי" (השופט ריבלין, שם, בעמ' 559 ו-561). "לעתים החקיקה מתמהמהת", התריע כבוד השופט חנן מלצר, "ומנגד הצרכים דוחקים ואז למערכת המשפט אין ברירה אלא להיכנס לזירה בדרך של גיבוש 'משפט מקובל תוצרת הארץ'" (שם, בעמ' 584). באופן חריג חתם בית-המשפט העליון את פסק-דינו וקבע: "מוסכם על כולנו כי על המחוקק לדאוג לכך שלא לעולם חוסן וכי ניתן יהא להיפרע ממעוולים כמו פלוני ושכמותו. בהיעדר חקיקה, נידרש לפיתוח ההלכה המשפטית כמתואר בפסק דיננו" (שם, בעמ' 592).

25. קווים אפשריים לפיתוחה של הלכה שיפוטית בנדון – ובלשונו: "פיתוח הלכתי נקודתי" (שם, בעמ' 583) – שרטט השופט מלצר בפסק-דינו. בהשאלה מן הדין הזר, בייחוד זה האנגלי,

בית-משפט שלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

הוצע להכיר בכוח לתן "צו-חשיפה" ויעוגן בסמכותו של בית-המשפט להידרש להליכים מקדמיים, בגדרן של תקנות סדר-הדין האזרחי. הכוח לתן צו שכזה יהא, בכל מקרה, מותנה בהתקיימותם של תנאים מספר ואותם מנה השופט מלצר בדבריו. תנאי ראשון ומרכזי הוא כי הגורם, שכלפיו מופנית הבקשה לחשיפת-פרטיו של אחר – בעניננו: הנתבעת דכאן – תרם להפרה או שהיה מודע לה וחשוב יותר: כי הוא צד לתביעה הנזיקית אשר הוגשה (או לתביעה בעילה של עשיית-עושר). אם מתקיימים יתר התנאים – היינו, כי נעולה לכאורה עולה וכי גילוי של המידע המבוקש הוא מידתי ונועד לתכלית ראויה – כי אז קשירתו של בעל-המידע אל ההליך באמצעות צירופו כצד לו ובאמצעות הצבעה על זיקתו לעילת-התביעה עשויה לכונן את הבסיס לצו כאמור. "אחרי שזהותו של המפר תתגלה", הוסיף השופט מלצר והציע, "ה[תובע] [י]וכל לצרף גם אותו מפר כנתבע עיקרי לתובענה. במקביל, אם הדבר יתאפשר – ניתן יהא לשמוט את האחרים [בעלי-המידע] ככל שיתברר שאינם מעולים או מפרים עוד, או שאינם דרושים יותר" (שם, בעמ' 589).

26. הצעה זו, נדמה, ביקשה לנסות ולגשר על הפער שבין הלכת מור לבין דוקטרינה אחרת מן הפסיקה. כוונתי היא לרעיון ההפרה התורמת ותמציתו בכוח לייחס לבעל-המידע אחריות למעשה-הנזק בתרומה, עקיפה אך ממשית, לו. רעיון זה עוגן בפסיקתו של בית-המשפט העליון בע"א 5977/07 האוניברסיטה העברית בירושלים נ' בית שוקן להוצאת ספרים בע"מ, פ"ד סד(3) 740 (2011). שם התווה המשנה לנשיאה ריבלין שלושה תנאים מצטברים להכרה בהפרה תורמת: "קיומה של הפרה ישירה; ידיעתו של המפר-התורם על ההפרה הישירה שבוצעה [ו]קיומה של תרומה משמעותית, ניכרת וממשית לביצוע ההפרה" (שם, בעמ' 763). הוסבר:

"הפרה תורמת (Contributory Infringement) מתייחסת, ככלל, למצב שבו גם מי שאינו מפר באופן ישיר נמצא אחראי להפרה, וזאת – על רקע התנהגותו ומעורבותו בנסיבות המקרה. מדובר לרוב בנסיבות שבהן גורם אחד אינו מבצע את ההפרה בעצמו, אך הוא מאפשר ומתיר את פעילותו המפרה של גורם אחר, או אף מסייע לאותה פעילות ומעודד אותה. הוא משמש כמעין 'גורם ביניים' בשרשרת ההפרה – בטווח שבין המפר הישיר לבין בעל הזכות... נפקותו של הסדר כזה היא הרחבת המעגל של הנתבעים האפשריים מקום שבו מתקיימת הפרה" (שם, מעמ' 754. הסוגריים במקור).

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

רעיון זה אימץ, בבית-המשפט המחוזי, כבוד השופט עופר גרוסקופף בפרשה, שלא נגעה לחשיפת-פרטים אך התאפיינה בצורך לתן מענה שיפוטי לחסר בחקיקה. "העדר הסדר חקיקתי ישראלי", הוטעם, "אינו יכול להצדיק הימנעות מהתמודדות עם השאלה המשפטית הניצבת לפניו של בית-המשפט]. ככלות הכל – הימנעות כזו היא נקיטת עמדה בדיוק כמו כל החלטה שיפוטית אחרת" (ת"א (מחוזי מרכז) 567-08-09 א.ל.ל.ס אגודה להגנת יצירות סינמטוגרפיות (1993) בע"מ נ' רוטר.נט בע"מ, בפסקה 22 לפסק-דינו (פורסם במאגרים, 8.8.2011)).

27. הקושי ביישומה של דוקטרינת ההפרה התורמת בענייננו אינו מצוי אך בעובדה, שהנתבעת איננה צד להליך של תביעה בנזיקין או, למצער, בעילה של עשיית-עושר. נדמה כי היישום מצריך את פיתוחו של רעיון-התרומה-להפרה, באמצעות קביעה כי מניעת-מידע על אודות זהותו של המזיק היא-היא אותה תרומה, למצער במובן של מניעת האפשרות לשיפוי בגין הנזק שנגרם. במלים פשוטות, נדמה כי מוצע לראות באי-גילוי של המידע – לאחר שההפרה כבר נעשתה ולאחר שהנזק לכאורה כבר נגרם – תרומה לאלה. זו, מן הבחינה העיונית, קונסטרוקציה משפטית לא פשוטה כלל ועיקר. כלום ניתן לראות באי-גילוי של המידע "תרומה משמעותית, ניכרת וממשית לביצוע ההפרה" (ענין האוניברסיטה העברית לעיל)? עובדה היא כי בית-המשפט העליון לא נדרש לרעיון ההפרה התורמת בפסק-דינו בענין מור. במחיר, הכרוך בהרחבה מופרזת של מעגל-האחריות, דיבר פרופסור בירנהק במאמרו הנזכר (חוקים ב לעיל, בעמ' 99) ודבריו יפים מאד גם לענייננו.

28. האם, לחלופין, ניתן להכיר בעצם-ההשכרה של כלי-התחבורה הפוגע כחוליה בשרשרת-ההפרה? כלום ניתן, לדוגמה, להידרש להוראתו של סעיף 27 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] וקובע: "נעשתה עבירת תעבורה ברכב, רואים את בעל הרכב כאילו הוא נהג ברכב אותה שעה זולת אם הוכיח מי נהג ברכב או אם הוכיח למי מסר את החזקה ברכב"? על פניו נכונה פקודת-התעבורה, בסעיף הראשון לה, לראות בכלי-הרכב הדו-גלגליים החשמליים "רכב" לכל דבר וענין ("רכב" – רכב הנע בכוח מיכני, לרבות אופניים ותלת-אופן..."). מגד ראו את צו התעבורה (פטור קורקינט חשמלי מהוראות הפקודה), התשס"ד-2004 ועודו – ענין שגם הוא ראוי, להשקפתי, לבחינה מחודשת של המחוקק – בתוקף.

יהא הדבר אשר יהא, המענה לשאלות הללו חורג מגדריה של הכרעתי כאן, כאמור משום שהתובעים לא ייסדו את עילתם כלפי הנתבעת על עוולה בנזיקין, אף לא על טענה להתעשרות

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

2 באפריל 2022

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ

שאיננה כדין. ממילא לא נטען דבר בנדון. העניין יונח, אפוא, לשעתו. אומר רק, בלי להמליץ או להציע מאום, כי בפסיקתן של ערכאות תיתכן אחיזה ליתרון, שבהגשתה של תביעה נגד רוכב ונגד חברת-ההשכרה, בין שזו מונעת יעילה של נזק ובין אך גורם יעיל במתן אפשרות לשיפוי בגינו (ובכלל זה באמצעותו של ביטוח). ראו, בין היתר, את ההחלטה הנזכרת בבע"מ 3542/04 פלוני הנ"ל, בפסקה 14; את פסק-הדין בת"א (שלום תל אביב-יפו) 18497-04 סיגנלור בע"מ נ' מ.כ.ת. אוטו דנט בע"מ, בפסקה 16 לפסק-דינה של כבוד השופטת תמר אברהמי (פורסם במאגרים, 16.11.2004) ואת ההחלטה בת"א (שלום כפר-סבא) 20419-03-21 פלונית נ' אלמוני, מפסקה 18 ואילך (פורסמה במאגרים, 5.1.2022). ראו גם את פסק-דינו של בית-המשפט לתביעות קטנות בת"ק (תל אביב-יפו) 39869-06-20 קמחי נ' ווינד תל אביב (בייקי) בע"מ, מפיו של כבוד הרשם הבכיר אריה דורני-דורון (פורסם במאגרים, 16.8.2020).

29. כל זאת, ייאמר במאמר מוסגר, ותביעה נגד חברת-ההשכרה של קורקינטים מחייבת צליחה של מכשולים לא פשוטים ובהם הוכחת-קיומה של חובת-זהירות בנזיקין, בין שזו קשורה ישירות לצד ג' שנפגע ובין שמקורה ביחס שבין חברת-ההשכרה לבין הרוכב. שאלות אלו טרם התעוררו במשפט הישראלי. בארצות-הברית הן נדונו, לא מכבר, בשתי פרשות, האחת לפניו של בית-המשפט הפדראלי של המחוז הצפוני של ג'ורג'יה (*Robinson v. Bird Rides, Inc.*) (5.5.2020), ניתן לצפייה כאן) והאחרת לפניו של בית-המשפט הפדראלי של המחוז המערבי של טקסס (*Woodhouse v. Bird Rides, Inc.* (17.5.2021), ניתן לצפייה כאן). בפרשה הראשונה נתבעה חברת-ההשכרה "Bird" בגין פגיעה, שנפגע רוכב אופניים מקורקינט אשר הושלך ברחוב ובפרשה השנייה בגין פגיעה, שפגע רוכב על קורקינט, שהושכר ממנה, בהולכת-רגל. נקבע כי, לפי הדין המקומי, לא ניתן להטיל אחריות על חברת-ההשכרה של הקורקינט בשל פעולה רשלנית של צד שלישי, בהעדר "מערכת-יחסים מיוחדת" בין השניים כמו זו שקיימת, למשל, בין מעביד לעובד או בין הורה לילדו. אחריות לא ניתן להטיל אף מכוחה של חובה להזהיר את הרוכב מפני סיכונים, הצפויים בשימוש בקורקינט, שכן חובה כזו אינה קיימת בדין המקומי (הפרה של חובה מכוח דיני-הצרונות לא הוכחה). עוד נקבע כי אין לראות בחברת-ההשכרה, להבדיל מן הרוכב, מי שהפרה את דיני-התעבורה, אפילו אם ניתן לראות בקורקינט כלי-רכב, הכפוף לדינים אלה. לבסוף נמצא כי יהא זה מוגזם להטיל על חברת-ההשכרה חובה לבדוק את נתוני-הרקע של השוכר קודם להשכרה ובכלל זה את עברו התעבורתי. על קביעות אלו התעכבתי לא משום שנהיר כי הן עולות בקנה אחד אף עם הדין הישראלי ולא משום שסבורני כי יש לסתום את הגולל על תביעות שכאלו בבתי-המשפט בישראל. ברם אלו הן תביעות מורכבות, המחייבות בעצמן פיתוח משפטי

בית-משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 61142-07-21 כהן ואח' נ' ווינד תל-אביב (בייקי) בע"מ 2 באפריל 2022

לא מבוטל. השור, במשפטנו, בייחוד לע"א (מחוזי ירושלים) 22850-06-16 בס"ט קאר חברה לשרותי רכב בע"מ נ' הראל חברה לביטוח בע"מ, מהפסקה הרביעית ואילך (פורסם במאגרים, 16.3.2017) ולהפניות שם.

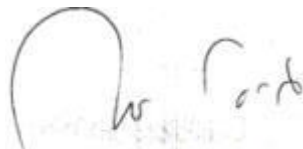
התוצאה

30. התביעה נמחקת בהעדרה של סמכות שיפוטית להיעתר לסעד המבוקש בה. בלי להמליץ או לייעץ דבר אלא לשם ההבהרה בלבד (התובעים אינם מיוצגים), תוצאה זו של מחיקה, להבדיל מסילוק בדחייה, אינה סותרת את הגולל על כוחם של התובעים להניח את ענינם, בהליך אחר, לפניה של כל ערכאה מוסמכת לפי הדין.

המזכירות תמציא פסק-דין זה לשני הצדדים. לתובעים, שכאמור אינם מיוצגים, יהא זה במסירה אישית.

ניתן היום, א' בניסן התשפ"ב, 2 באפריל 2022, שלא במעמד-הצדדים.

גילא הימן, שופט